

PROJECTE LINGÜÍSTIC ZER TRES BRANQUES

**Escola Coll de Gossem
Escola Les Passeres
Escola de Maians**

*Document elaborat amb la ZER Bages el curs 2008-2009 , l' any 2015-16 la ZER Bages es dissolt i les Escoles Coll de Gossem i Maians passen a formar part de la ZER Tres Branques. Tot incorporant amb petites modificacions aquest document.
Actualment curs 2018-19 estem en període de revisió.*

Índex

1. Introducció.	2
1.1. Presentació del document.	2
2. Context sociolingüístic.	3
2.1. Escola “Les Passeres” (Castellolí).	3
2.2. Escoles “Coll de Gossem” i “Maians” (Castellfollit del Boix).	5
3. La llengua catalana, llengua vehicular i d’aprenentatge.	7
3.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència.	7
3.2. L’aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana.	8
3.3. Atenció a la diversitat.	9
3.4. Acollida de l’alumnat nouvingut.	11
4. La llengua castellana.	14
4.1. L’aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana.	14
5. Llengües estrangeres. Llengua anglesa.	16
5.1. Estratègies generals per a l’assoliment dels objectius de l’etapa.	
6. Assignació horària de les llengües.	19
7. Organització de la programació curricular.	20
7.1. Coordinació cicles i nivells.	20
7.2. Estructures lingüístiques comunes.	21
7.3. La biblioteca escolar.	22
7.4. La projecció del centre.	22
7.4.1. Pàgina web dels centres.	22
7.4.2. La revista	23
7.5. Xarxes de comunitats virtuals.	23

1.- INTRODUCCIÓ

1.1. Presentació del document.

El Projecte lingüístic de la ZER Tres Branques forma part del Projecte educatiu de la pròpia ZER i cal entendre'l com a una part essencial de la nostra orientació pedagògica. És per això, que s'ha fet un únic projecte que té en compte la singularitat de cadascun dels nostres centres.

Actualment, dues de les escoles de la ZER no imparteixen tots els cursos des de 1r d'Educació infantil (parvulari) fins a 6è d'Educació primària, però les directrius que marca aquest Projecte lingüístic són aplicables a tots els centres, adaptant-se als cursos que hi hagi en cada moment.

Aquest document és una actualització de l'elaborat en ZER l'any 2001 per tal d'adequarlo a la normativa vigent.

L'equip pedagògic de la ZER ha engegat un treball en profunditat per tal d'arribar a l'elaboració d'un Projecte lingüístic que contempli també altres aspectes que es desprenen de l'Ordre EDU/221/2007 de 29 de juny.

2.- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

CARACTERÍSTIQUES SOCIOLINGÜÍSTIQUES DELS CENTRES

2.1. ESCOLA LES PASSERES (Castellolí)

a) Entorn

Castellolí pertany al municipi de Castellolí, està situat en un àmbit rural i consta d'un nucli agrupat a banda i banda d'una travessia. També hi ha algunes masies disperses i un polígon industrial -annex al poble- que es va ampliant progressivament.

Castellolí té 506 habitants aprox. Aquests últims anys no ha experimentat un creixement significatiu de població.

Malgrat estar en un entorn rural, hi ha molt poca població que basi la seva economia en el sector primari. Una part de la població es dedica al sector secundari i la majoria al sector terciari. Es dóna el cas que sovint hi ha gent que es desplaça a treballar a fora del poble.

El nivell socioeconòmic de la població és mitjà.

La majoria de la població entén i parla la llengua catalana. Aquesta és la llengua habitual de relació entre els veïns i és la utilitzada en tots els actes culturals i festius, en l'àmbit de l'Associació de veïns i en tots els grups associatius que hi ha al poble.

A Castellolí hi ha un fort arrelament al país que es manifesta en la celebració de les festes populars i tradicionals catalanes.

b) Alumnat

El centre acull alumnat, no només del poble, sinó també de poblacions veïnes.

L'alumnat fa tota l'escolaritat en el centre i normalment no es produeixen canvis al llarg de la seva escolarització.

En els darrers anys, l'escola ha tingut al voltant d'una setantena d'alumnes.

El coneixement i ús de la llengua dels alumnes en entrar al centre és l'adequat per la seva edat. També és l'adequat en les diferents situacions de comunicació (alumnat-professorat a l'aula i a fora, alumnat-alumnat a l'aula i a fora, alumnat-altre personal del centre, alumnat-família, alumnat-gent del carrer). En el centre, només es dóna el cas d'un reduït nombre d'alumnes que utilitzen la llengua castellana durant l'estona d'esbarjo.

c) Domini i ús de la llengua.

En el centre hi ha vuit mestres i tots tenen la titulació de "Mestre/a de català".

La monitora de menjador i la monitora d'activitats extraescolars són catalano-parlants i es dirigeixen als alumnes en llengua catalana.

2.2. ESCOLA COLL DE GOSSEM (Castellfollit del Boix) i CEIP DE MAIANS (Maïans)

a) Entorn

El terme municipal de Castellfollit del Boix consta de dos nuclis de població: el poble de Castellfollit i el poble de Maïans a més de les diferents masies disseminades pel terme. Té dues escoles: l'escola de Castellfollit (ESCOLA COLL DE GOSSEM) que acull Educació Infantil i cicle inicial d'Educació Primària i l'escola de Maïans (ESCOLA DE MAIANS) que acull els alumnes de cicle mitjà i superior d'Educació Primària del terme municipal. Per tant, es dóna una situació extraordinària en que hi ha alumnes que van a l'escola de Castellfollit que tenen germans més grans que van a l'escola de Maïans.

Del total de l'alumnat, un 64% resideix al poble de Castellfollit o masies de les rodalies, un 24% resideix a Maïans o als seus voltants i un 12 % resideix al poble de Sant Salvador de Guardiola.

Bàsicament la població de Castellfollit i Maians parla el català i la presència de la llengua catalana és la habitual als dos pobles, tant en l'àmbit d'activitats culturals, com lúdiques, com esportives o oficials.

Actualment el nombre d'habitants del terme municipal de Castellfollit (també inclou el poble de Maians) és d'aproximadament 400 habitants.

Antigament la població resident es dedicava principalment a l'explotació ramadera i agrícola, però cal dir que en l'actualitat aquestes activitats estan desapareixent i la població es dedica a feines més diversificades i ubicades bàsicament fora del terme municipal (Igualada, Manresa...).

c) Alumnat

Les dues escoles que formen part del terme de Castellfollit acullen normalment una quarantena d'alumnes.

Aproximadament la majoria de les famílies, fa moltes generacions que viuen al municipi, i per tant estan molt arrelades a la seva terra, tradicions ... i la llengua que utilitzen principalment és la llengua catalana. Hi ha alguna família que utilitza en l'ambient familiar el castellà .

Els alumnes de les dues escoles són catalano-parlants, parlen català amb els mestres (la llengua vehicular dels centres és el català i s'utilitza sempre exceptuant les classes de llengua castellana i anglesa), parlen català entre ells i amb els membres de la seva família i només un 20%, aproximadament, parlen la llengua castellana amb alguns membres de la seva família o amics.

c) Domini i ús de la llengua

El professorat de les dues escoles, en concret són 4 mestres, 2 de les quals són definitives als centres, són catalano-parlants i tenen la titulació de mestra de català.

Pel que fa al personal d'administració i serveis, cal dir que l'encarregat del manteniment de les escoles és catalano-parlant i les monitores del menjador també parlen en llengua catalana, tot i que cal dir que una d'elles a l'igual que la persona encarregada de la neteja de les escoles té com a llengua materna el castellà, i per tant a l'hora de parlar en català es manifesten algunes influències castellaneres.

Els monitors d'activitats extraescolars són també catalano-parlants i és en aquesta llengua amb la que es dirigeixen als alumnes i als mestres.

En les diferents entitats del poble, així com l'Associació de veïns, l'associació de pares i mares de l'escola, l'ajuntament ... són entitats en les que la llengua catalana és la llengua habitual de comunicació i gestió.

3.- LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE.

3.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència.

Tenint en compte el que estableixen el Decret 142/2007 i l'ordre EDU/221/2007 de 29 de juny i els contextos sociolingüístics de les tres escoles de la ZER Bages, exposats en l'anterior apartat la llengua emprada en els centres serà sempre la catalana, excepte en les sessions específiques de llengua castellana o de llengua anglesa. És a dir emprarem la llengua catalana en les següents situacions de comunicació:

- . A les aules o sales de treball.
- . En el treball oral (explicació del mestre, participació dels alumnes...)
- . En els textos impresos utilitzats (llibres, fotocòpies...)
- . En els textos escrits pels alumnes.
- . Al pati, en la comunicació entre mestres i entre mestres i nens o nenes.
- . Al menjador.
- . En els actes oficials, festes d'escola etc.
- . En les comunicacions exteriors (informes als pares, cartes, notes, avisos...)
- . En la retolació general de l'escola (cartells, avisos, murals)
- . Entrevistes i reunions escolars (reunions amb pares, claustres, consells escolars)
- . En les activitats administratives relacionades amb l'escola.
- . En les activitats extraescolars.

Aquest ús del català en tots els àmbits només es podrà alterar per una necessitat metodològica puntual, prèvia proposta del claustre de mestres i amb l'aprovació del Consell Escolar.

3.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana.

El treball sistemàtic de la llengua oral com a apartat de l'àrea de llengua catalana es fa des de l'educació infantil i en tots els cursos de l'educació primària. Aquest treball sistemàtic d'expressió i comprensió oral forma part de la programació de cada curs.

Per la importància que atorguem a aquest treball de llengua oral els centres que formem la ZER hi dediquem una sessió setmanal de la franja de la sisena hora a partir d'activitats elaborades de forma conjunta per l'equip docent.

Dins l'àrea de llengua catalana es treballa la llengua escrita des de l'educació infantil i al llarg de tots els cursos de l'educació primària. Es prioritza la funcionalitat de la llengua escrita a través d'una gran varietat d'activitats contextualitzades.

Es treballen diverses tipologies de textos escrits (narració, poesia, text instructiu, còmic, teatre...) tant pel que fa a la comprensió com a l'expressió.

Es dóna una gran importància a la lectura comprensiva i per això es passen unes proves d'avaluació a l'inici i al final de cada curs, per poder fer un seguiment i valoració de l'evolució de cada alumne/a en aquest aspecte.

De la mateixa manera es dedica una sessió de la franja de la sisena hora a treballar la llengua escrita a partir d'activitats de lectura i escriptura elaborades conjuntament des de la ZER.

Es prioritza l'aprenentatge de la llengua oral a l'educació infantil i a partir de cicle inicial s'intensifica el treball de la llengua escrita. A l'educació primària entenem que no podem fer el procés de l'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana sense tenir en compte els vincles entre les quatre habilitats lingüístiques: llegir, escriure, escoltar i parlar.

Al llarg dels anys s'han anat elaborant un seguit de documents que concreten alguns aspectes didàctics i organitzatius. El treball es va fer partint de la pràctica diària a les aules i ens ha permès dotar-nos d'un material pràctic i molt funcional amb un seguit d'activitats preparades per ser aplicades directament. Alguns dels documents són:

- Comprensió i expressió oral per a l'educació primària.
- Comprensió lectora per a l'educació primària.

Els documents elaborats preveuen uns criteris d'avaluació i unes pautes d'observació sistemàtica de l'assoliment dels objectius per part de l'alumnat.

Els informes que es lliuren a les famílies al final de cada trimestre concreten uns ítems que han estat consensuats pel professorat de llengua de la ZER.

A més es consensua la selecció de llibres de text.

En el procés d'ensenyament-aprenentatge també s'aprofiten els recursos audiovisuals i informàtics.

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees i volem vetllar per una bona expressió i comprensió tant oral com escrita.

3.3. Atenció a la diversitat.

L'atenció a la diversitat ve donada, en part, per tenir més d'un nivell educatiu a l'aula. El reduït nombre d'alumnes de cada grup facilita la detecció i l'atenció de possibles mancances, i la correcció personalitzada de les seves produccions, orals i escrites. Es tenen en compte estratègies que fan referència a la participació de l'alumnat en el seu propi aprenentatge, a la col·laboració entre iguals i a l'ús de material multinivells. El grau d'exigència en llengua s'adequa al nivell de cada alumne en totes les àrees.

Per a la detecció dels diferents nivells d'aprenentatge s'utilitzen proves estandarditzades del Departament (competències bàsiques) i de la ZER (avaluació del grau d'assoliment de la lectoescriptura, avaluació de la comprensió lectora).

Aquests són els mecanismes que utilitzem per a l'atenció a la diversitat en relació a l'assoliment de les competències lingüístiques de l'alumnat:

- sistematització d'un horari de lectura fix i diari a cada classe
- assistència al Bibliobús quinzenalment
- posada en pràctica de les propostes curriculars elaborades en cicle de ZER: comprensió lectora, comprensió i expressió oral

- foment de l'expressió oral mitjançant petites dramatitzacions, improvisacions, creació i interpretació de diàlegs, etc. La millora en l'expressió oral facilita la millora en l'expressió escrita
- ús de recursos variats i de diferents nivells segons les necessitats: imatges, jocs, exercicis en paper, activitats d'internet, dictats, recerca d'informació, lectures de textos de diferent tipologia, creacions escrites de diferent temàtica, tipologia i complexitat
- treball en diferents agrupaments: petit grup, parelles i individual
- recollida i registre d'informació a través de l'observació i de les activitats realitzades
- realització d'activitats que permeten la participació i aprenentatge actiu a l'aula
- realització de treball cooperatiu per compartir i enriquir el nivell de la llengua
- realització d'activitats individualitzades i de reforç per l'alumnat amb més necessitats
- reforç de la cohesió del grup i de la integració de tot l'alumnat
- atenció individual dins i fora de l'aula dels alumnes amb més necessitats lingüístiques
- coordinació amb els Serveis educatius del Departament (CREDA, EAP...)
- valoració dels progressos i retirada progressiva de l'atenció individualitzada i activitats de reforç pels alumnes amb més necessitats, si escau

D'altres propostes:

- recull de material, en paper i a través de la xarxa, per la millora d'aquestes competències
- elaboració de materials variats i de diferents nivells
- treballar l'expressió oral a infantil.

3.4. Acol·lida de l'alumnat nouvingut.

Els centres que reben alumnat nouvingut aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

A l'hora de fer una diagnosi del nostre cas particular, no ens podem identificar amb cap de les propostes que llegim. No hem elaborat cap protocol ni tampoc hem implementat

cap pla d'acollida però el motiu està molt justificat. No és que l'acolliment de l'alumnat nouvingut depengui de la iniciativa individual del professorat i no hagin quedat recollides les actuacions o mesures organitzatives adequades, és que no tenim alumnat nouvingut a cap de les escoles de la ZER. En conseqüència, tot i que pensàvem que caldria reflexionar sobre el tema i elaborar, com a mínim, un protocol d'acollida com a mesura preventiva per la possible arribada d'alumnat nouvingut, no n'havíem tingut la necessitat fins aquest moment.

Així, hem fet un esboç del que seria un protocol d'acollida on es recullen d'una forma molt concreta els passos a seguir des del moment de l'arribada d'un alumne nouvingut a qualsevol de les tres escoles de la ZER. Aquest document quedarà adjuntat al Projecte Lingüístic de la ZER.

En general l'alumnat d'incorporació tardana serà objecte d'una acollida personalitzada i de mesures organitzatives i curriculars que permetin la seva integració escolar i l'aprofitament dels seus estudis, d'acord amb les característiques personals, d'aprenentatge i del context social. L'acolliment d'aquest alumnat tindrà en compte de manera especial l'aprenentatge lingüístic, l'accés al currículum comú i els processos de socialització.

* S'adjunta aquest protocol al següent full

Protocol d'acollida

1. S'acorda que la primera setmana que l'alumne/a estigui a l'escola, hi haurà la mestra d'educació especial, fent-li un acompanyament. Les escoles de la ZER assumeixen que és important que l'alumne/a nouvingut tingui una persona de referència, que l'aculli i l'ajudi a incorporar-se al nou context. Així, durant aquells dies la mestra d'educació especial no atindrà les altres escoles.
2. Un primer pas és informar el coordinador LIC que pertoqui per la zona del centre de l'arribada d'un alumne/a de la nacionalitat concreta. Aquest professional ens haurà d'assessorar per donar una bona resposta a les seves necessitats.
3. Iniciar una relació amb la família de l'alumne/a nouvingut/da:

Cal tenir en compte que en funció de la nacionalitat de la família podria ser necessari el servei d'un traductor. A la comarca del Bages tenim els següents punts de contacte:

- Bages per a tothom

Sr. Josep Lluís Bragulat

C. Jaume I, 10, baixos

08240 Manresa

Tel. 93 872 3500

- Pla territorial de ciutadania i immigració del Bages

Consell Comarcal

Sra. Alba Simon

C. Muralla de Sant Domènec, 24

08240 Manresa

Tel. 93 693 0368

3.1. Explicació dels requisits de matriculació a la família.

3.2. Informació del funcionament de l'escola.

3.2.1. Característiques

3.2.2. Horari

3.2.3. Serveis

3.3. Recollida d'informació de la família sobre l'escolarització anterior

4. Treball amb el grup classe
 - 4.1. Sessió de tutoria abans de l'arribada del nou alumne/a (qui és el nou company, d'on ve, alguns trets culturals del seu país...).
 - 4.2. Buscar un padrí del seu grup per fer-li l'acompanyament
 - 4.3. Presa de decisió sobre el grup on s'incorpora el nou alumne/a.
 - 4.3.1. El primer dia, si el nen/a té l'edat per fer 3r o 5è, el mestre d'EE li passa les proves de nivell que estan preparades i penjades a la web del LIC. Això és per si cal posar-lo a cycle inicial o a cycle mitjà respectivament.
 - 4.3.2. Si l'alumne/a té edat de fer 1r o 2n és clar que anirà al grup de cycle inicial. Si té edat per fer 4t, anirà al grup de cycle mitjà. Si té edat de fer 6è anirà a cycle superior. Sense la necessitat de passar-li proves només arribar a l'escola, ja s'anirà veient amb posteritat quin nivell té i quines són les seves necessitats.
 - 4.4. El primer dia de l'arribada de l'alumne/a a l'aula es fan activitats de coneixement i relació.
5. Reunió de coordinació tutor, EAP i EE per poder establir els criteris del treball amb l'alumne/a nouvingut: àrees prioritzades, reforços necessaris, ...
6. Retorn a la família de les decisions preses i informacions vàries.
 - 6.1. Treball que es farà amb l'alumne/a i com es portarà a terme aquest treball.
 - 6.2. Informacions més detallades sobre el centre: organització, professionals que hi treballen, sortides al llarg del curs...

4.- LA LLENGUA CASTELLANA

4.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana.

A les escoles de la ZER, amb alumnes majoritàriament catalanoparlants, l'aprenentatge de la llengua castellana presenta més dificultats que en altres, en les quals hi ha més presència d'aquesta llengua en la vida quotidiana.

Per la majoria d'alumnes la llengua de comunicació familiar i escolar és el català, per això, convé tenir en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat i que hi hagi continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà, intentant que l'alumnat aconsegueixi una bona base d'aprenentatge i una expressió oral fluïda.

Des de la ZER, creiem convenient assegurar especialment el treball de comprensió i expressió oral de la llengua castellana posant especial èmfasi en els primers cursos en l'etapa de l'educació primària. S'introduirà al primer curs del cicle inicial a nivell oral per arribar, al final del mateix cicle, a transferir el castellà als aprenentatges assolits.

Es treballa bàsicament la variant estàndard del castellà i les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...).

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir, al final de l'ensenyament obligatori, formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'apliquen les orientacions del currículum i es planifiquen activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

Se segueix l'enfocament metodològic que dona el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex.

Es preveu l'ús de la llengua castellana fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant el contacte amb altres centres d'indrets de parla castellana.

A la ZER es prioritza l'ampliació horària de l'àrea de llengua castellana respecte a impartir continguts d'àrees no lingüístiques en castellà.

En els diferents centres de la ZER s'utilitzen els recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

En els centres de la ZER, alhora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge-ensenyament de la llengua castellana, aquests s'adapten a la realitat de cada centre i a la realitat individual de cada alumne/a i s'entenen en un sentit ampli. S'apliquen els criteris compartits per a la selecció dels llibres de text, i per l'adaptació i/o creació de materials per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge.

S'inicia l'aprenentatge de la llengua castellana a l'educació infantil, amb una sessió de 60 minuts a la setmana, de manera oral i lúdica.

S'utilitzen recursos que facilitin aquest treball, com ara vídeos, imatges, conversa, escenificació de situacions quotidianes, cançons...etc.

Una segona fase de l'aprenentatge de la llengua castellana correspon a l'educació Primària. En aquesta etapa es combina el treball de comprensió i expressió oral amb la comprensió i expressió escrita.

A la ZER es té en compte les diferents fases d'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua, en les vessants comunicativa i literària.

Els instruments d'avaluació són diversos i s'apliquen en diferents moments del procés d'ensenyament-aprenentatge. Els resultats de l'avaluació són un element important a l'hora de decidir l'organització del currículum i l'atenció personalitzada a l'alumnat.

Els informes que es lliuren a les famílies al final de cada trimestre concreten uns ítems que han estat consensuats pel professorat de llengua de la ZER.

5.-LLENGÜES ESTRANGERES. LENGUA ANGLESA.

5.1. Estratègies generals per a l'assoliment dels objectius de l'etapa.

A la ZER es comença l'ensenyament /aprenentatge de la primera llengua estrangera a l'educació infantil, on es fa una sessió curta i setmanal amb activitats de diferent tipologia, i de curta durada. Es vetlla per què el professorat que realitzi l'experiència sigui un/una mestre/a especialista i amb la competència lingüística necessària.

Com que creiem en la importància de vetllar per l'assoliment d'una bona competència oral, i en el marc que ens dona la sisena hora hem iniciat el treball i programació d'una part de la plàstica en anglès o la representació d'obres teatrals.... En aquestes sessions es pretén donar a conèixer estructures pròpies i d'ús diari de la llengua anglesa. Aquestes experiències es continuaran fent variant els tipus d'activitats i tenint en compte el desenvolupament d'aquesta competència.

De moment, no creiem necessari impartir blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques al cicle superior, tot i que puntualment es poden treballar aspectes transversals.

Desplegament del currículum:

Les escoles de la ZER, juntament amb el professorat de llengües estrangeres, ha fet una distribució coherent i progressiva del currículum. S'ha elaborat una programació bianual i per cicles que assegura un tractament cíclic dels conceptes, adaptat a l'etapa madurativa de l'alumnat. Actualment té en compte el nou desplegament del currículum i en farà l'adaptació necessària per treballar amb més profunditat les competències bàsiques.

El nombre d'alumnat de les nostres aules ens permet crear un clima relaxat on es permet utilitzar la nova llengua sense vergonya a l'error o a la pronunciació incorrecta. Tenim en compte el progrés, però també l'error com a recurs natural en el procés d'aprenentatge.

Per tal de donar resposta als diferents ritmes d'aprenentatge s'ofereixen espais de comunicació variats dins i fora l'aula com exposició de treballs, representació de contes, cançons, lectura de contes, retolacions dins diferents espais de l'escola...

Es treballa desenvolupant la competència oral principalment en els primers estadis de l'aprenentatge sense deixar de banda la comprensió i expressió escrita en estadis superiors.

Es treballa per cicles dins de l'aula, és a dir amb un màxim de dos nivells, els/les alumnes més grans ajuden als més petits i aquests agafen major confiança.

Es vetlla per utilitzar diferents tipologies d'activitats, de les quals se'n fa un seguiment i una posterior avaluació, per tal de modificar-les o millorar-les. Aquestes activitats són clares, motivadores i tenen en compte les necessitats de l'alumnat.

S'utilitzen llibres de text com a suport atractiu pel nostre alumnat. El professorat de llengües estrangeres revisa periòdicament aquests llibres de text, rètols, flashcards, imatges, així com altres materials didàctics. Els criteris que tenim en compte són que potenciïn la competència oral, que siguin vistosos, atractius, motivadors, que permetin una adaptació adequada a les necessitats del nostre alumnat, i que assegurin els continguts del currículum.

També tenim en compte els materials que ens aporta internet, ja que a més de ser una eina motivadora per l'alumnat, permet situar-los en situacions reals, amb personatges nadius que els ajudaran a tenir una major competència lingüística.

Els jocs, les cançons i els poemes o cantarelles són altres recursos que ens ajuden i milloren l'atenció a la diversitat del nostre alumnat.

Creiem molt motivadora la presència de recursos TIC (tecnologies de la informació i comunicació), TAC (tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement) i audiovisuals, ja que permet l'accés a un material autèntic, i engrescador que ens ajuda a atendre els diferents ritmes d'aprenentatge del nostre alumnat.

Els hi permet veure altres models lingüístics, diferents del que tenen a l'aula. I els anima a crear les seves produccions utilitzant aquests recursos, com ara powerpoints, o audiovisuals que fins i tot es poden difondre a les altres escoles que formen la ZER, com per exemple dins del bloc privat d'angles del professorat.

El professorat per tal de garantir l'ús de la llengua , utilitza l'anglès dins de l'aula com a llengua habitual en les interaccions amb l'alumnat i en té molta cura de crear un ambient relaxat i sense pressions, per tal que l'alumnat se senti motivat a utilitzar l'anglès sense por a l'error o a una pronunciació incorrecta.

Potenciem la utilització progressiva de la llengua al llarg de l'escolarització i provoquem situacions on l'alumnat que tingui més dificultats, es trobi amb la necessitat de utilitzar-la.

L'avaluació del procés individual i grupal dels alumnes en l'aprenentatge és un factor important. Utilitzem fulls d'autoavaluació per a cada unitat, cosa que permet al professor anotar les observacions referents al progrés de cada alumne.

L'avaluació té un paper important en la formació dels nostres alumnat, es per això que els instruments que utilitzem estan en continu reciclatge i autoavaluació.

Fem servir test, trets de la mateixa editorial o creats pel professorat , valoracions de la creació de treballs escrits, els diccionaris visuals, valoracions de converses a l'aula, participacions en les interaccions orals, l'autoavaluació dels alumnes i l'avaluació continua mitjançant una graella de recollida sistemàtica de dades que cada professor elabora de manera personal.

Del resultat d'aquestes dades i les reunions que a final de cada trimestre fem entre tots els/les mestres que treballen amb els/les alumnes, es treu la qualificació global que anirà al butlletí que va dirigit als pares.

6.- ASSIGNACIÓ HORÀRIA DE LES LLENGÜES

D'acord amb la normativa vigent, cada centre de la ZER Tres Branques dedicarà un mínim de 420 hores de l'ensenyament primari a llengua catalana, que es corresponen a 2 hores setmanals per nivell, també s'impartiran en llengua catalana les 245 hores d'estructures lingüístiques comunes distribuïdes entre els cicles de la següent manera: a CI 1'5 h. setmanals i a CM i CS 1 h. setmanal. A més, cada centre decidirà en funció dels agrupaments i de les característiques de l'alumnat les hores de lliure disposició que s'afegiran a l'ensenyament de la llengua catalana per tal d'assegurar l'assoliment dels objectius de l'àrea.

En llengua castellana es faran un total de 3 hores setmanals a cada nivell i mitja hora setmanal més de lectura en castellà a CI. Aquesta assignació horària correspon a les 420 hores específiques de llengua castellana més un complement de 245 hores, tretes de les de lliure disposició, per equiparar l'horari de les estructures lingüístiques comunes que es fan en llengua catalana.

En llengua anglesa es fan les 315 hores mínimes de l'etapa i s'afegeixen les 105 hores que falten per arribar al global de l'etapa distribuïdes de forma igualitària a cada nivell. D'aquesta manera l'horari serà d'1 hora i mitja setmanal a CI, 2 hores a CM i 2 hores i mitja a CS.

A més d'aquestes hores curriculars, la ZER ha decidit destinar 2 sessions setmanals de la sisena hora a reforçar les competències bàsiques de la llengua catalana i 1 sessió setmanal a reforçar l'aspecte comunicatiu de la llengua anglesa

7.-ORGANITZACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ CURRICULAR.

7.1. Coordinació cicles i nivells.

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengua, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat de la ZER es van fer coordinacions entre els diferents cicles i les diferents escoles que la formen.

Les coordinacions es realitzen a nivell de ZER en dimecres al migdia.

Per tal de contemplar la coherència del currículum al llarg de tota l'etapa d'infantil i primària, a partir del curs 2008/2009 s'ha establert el departament lingüístic.

A partir de les coordinacions fetes fins al moment, s'han realitzat les següents tasques:

- Assessorament de lecto-escriptura, a educació infantil i cicle inicial, per establir criteris comuns pel seu aprenentatge.

- En llengua catalana i partint del treball de la llengua oral, per al Cicle Inicial es varen elaborar els objectius, els continguts, els principis metodològics, els criteris i instruments d'avaluació i els criteris d'atenció a la diversitat. A Cicle Mitjà i Superior es va fer un recull de recursos metodològics d'expressió oral (conferències, contes, poesies, ...).

- En llengua castellana, com a conseqüència de l'anàlisi dels resultats de les proves de competències bàsiques, es va revisar com es treballava la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita. Es varen elaborar els objectius, una seqüenciació temporal de continguts de primer a sisè, i es va tractar l'enfocament metodològic.

El departament lingüístic contempla la coordinació entre tots els cicles a partir del proper curs 2009/2010.

7.2. Les estructures lingüístiques comunes.

La ZER, fins ara, no ha fet un plantejament global sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes.

En aquests moments hem iniciat una reflexió per tal d'arribar a acords pel que fa a la programació i metodologia de les diferents llengües.

Les estructures lingüístiques comunes es treballen a l'àrea de llengua catalana. Caldrà sistematitzar les coordinacions entre tots els professors de les àrees de llengua i arribar a acords que garanteixin evitar les repeticions de continguts o, per contra, anticipar aprenentatges en una llengua que no sigui la catalana.

Es treballaran en altres llengües els continguts o estructures lingüístiques que tinguin alguna especificitat, encara que sigui per matisacions poc significatives.

Atenent a criteris pedagògics i tenint en compte les característiques dels nostres centres, considerem com a prioritàries les estructures lingüístiques que fan referència a tipologies de text, estratègies lectores, tècniques d'estudi, puntuació i terminologia gramatical.

Per portar a terme el treball de coordinació començarem la reflexió a partir d'aquests grans blocs de continguts:

Ús i comunicació

Teoria de la comunicació (emissor, receptor, codi, missatge, canal de comunicació...)

Estratègies lectores

Tipologies textuais (narració, descripció, entrevista, poema, teatre, còmic, resum, text científic...)

Tècniques d'estudi (esquema, resum, mapa conceptual...)

Lèxic

L'alfabet

El diccionari

Conceptes de :

- sinonímia
- antonímia
- polisèmia
- família de paraules
- la comparació

Gramàtica

Comunicació oral i escrita (ordre dels elements, claredat en l'explicació, entonació...)

La frase (elements i ordre)

El text (parts del text, la frase, el paràgraf ...)

Categories gramaticals i estructura sintàctica:

- sintagma nominal i complement del nom (nom, determinats, adjectius, pronoms)
- sintagma verbal (verb, adverbis, preposicions, conjuncions) i complements (CD, CI, CC)

Modalitats de la frase (enunciativa, exclamativa, interrogativa, imperativa...)

Relacions entre frases

Els temps verbals

La puntuació (punt, coma, dos punts, cometes...)

7.3. La biblioteca escolar

La biblioteca escolar és un centre de recursos, un espai d'aprenentatges i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars. La llengua dels documents és preferentment la catalana, tot i que també té en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat.

Els centres , disposen de biblioteca a les aules, Quinzenalment també arriba el bibliobús al municipi i de manera sistemàtica es visita i es realitza préstec de llibres.

7.4. LA PROJECCIÓ DEL CENTRE.

7.4.1. Pàgina web dels centres.

Actualment, la ZER Tres Branques disposa d'un blog i/o web també cadascun dels centres que la formen. Algunes informacions estan pendents d'actualitzar. S' ha format la comissió TIC/TAC

Aquesta comissió proposaria els continguts que ha de tenir la pàgina al claustre, que és qui els ha de decidir.

La pàgina/ blog hauria de ser un recurs compartit per tota la comunitat educativa, amb informació útil i actualitzada constantment. Per això, el nivell de compromís de la

comissió és molt important. Cal estudiar com s'articula la col·laboració de la comunitat en aquesta pàgina.

7.4.2. La revista

Els centres que formen la ZER, participen en l'elaboració de la revista escolar.

Revista que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per difondre les activitats i els treballs que es fan a l'escola.

L' Escola les Passeres confecciona una revista anualment. Els centres Coll de Gossem i Maïans col·laboren en la revista municipal CASMA trimestralment.

7.5. XARXES DE COMUNITATS VIRTUALS.

Els centres de la ZER participen periòdicament en projectes telemàtics que permeten treballar aspectes relacionats amb el currículum. Es recomana continuar participant-hi, sempre que el professorat els valori adients pel procés d'ensenyament-aprenentatge de l'alumnat.

Cal estudiar la possibilitat de fer treballs cooperatius entre el mateix alumnat de la nostra ZER, tenint en compte que, aquest treball podria substituir part de les activitats que es realitzen actualment amb llibres de text.